

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของ
โครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น

หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม”

นายพงศ์กิตติ อรุณภักดีสกุล

ที่ปรึกษาด้านการเมือง การปกครอง และการบริหารจัดการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการเสริมสร้าง
ความพร้อมแก่อำเภอถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม”

นายพงศ์กิตต์ อรุณภักดีสกุล
ที่ปรึกษาด้านการเมือง การปกครอง และการบริหารจัดการ

๑. หลักการและเหตุผล/ความสำคัญของปัญหา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยคณะกรรมการพิจารณากำหนดกรอบตัวชี้วัด นำหนัก เป้าหมาย เกณฑ์การให้คะแนนตัวชี้วัดของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยความเห็นชอบของ อ.ก.ร. ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการของรัฐสภาได้กำหนดให้มีตัวชี้วัดร้อยละความสำเร็จในการประเมินความคุ้มค่าของโครงการด้านพัฒนาบุคลากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณมาดำเนินการ จึงเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เลือกมาประเมินส่วนราชการละ ๕ โครงการ

ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้เลือกโครงการที่จะนำมาประเมินความคุ้มค่าเพิ่มเติมซึ่งจะเป็นโครงการใหม่ ส่วนราชการละ ๕ โครงการ โดยได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการพิจารณากำหนดกรอบตัวชี้วัดฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยความเห็นชอบของ อ.ก.ร. ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการของรัฐสภา ได้กำหนดให้มีการกำหนดตัวชี้วัดร้อยละความสำเร็จในการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการด้านพัฒนาบุคลากรและโครงการสำคัญตามยุทธศาสตร์ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยในส่วนของโครงการด้านพัฒนาบุคลากร คณะกรรมการพิจารณากำหนดกรอบตัวชี้วัดฯ และ อ.ก.ร. ประเมินฯ เห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร ดังนั้นเมื่อมีการดำเนินการโครงการพัฒนาบุคลากรตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรแล้ว เห็นควรมีการประเมินความคุ้มค่าตามคู่มือการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาดำเนินการ

การดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้ดำเนินการประเมินความคุ้มค่าของโครงการด้านพัฒนาบุคลากรในทุกโครงการที่มีการใช้งบประมาณ จำนวน ๑๐ โครงการ โดยดำเนินการตามคู่มือประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าฯ ในส่วนของการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าโครงการสำคัญตามยุทธศาสตร์ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้เลือกโครงการที่นำมาประเมินความคุ้มค่า จำนวน ๑ โครงการ ดังนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โครงการส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นพลเมืองของเยาวชนในระบอบประชาธิปไตยเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยให้ยั่งยืน โดยมี สำนักประชาสัมพันธ์ เป็นผู้ขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว

(๒) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” โดยมี สำนักประชาสัมพันธ์ เป็นผู้ขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการพิจารณากำหนดกรอบตัวชี้วัด ผู้รับผิดชอบโครงการประเมินผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยความเห็นชอบของ อ.ก.ร. ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการของรัฐสภาได้กำหนดให้มีการกำหนดตัวชี้วัดร้อยละความสำเร็จของการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการสำคัญตามยุทธศาสตร์ (ยุทธศาสตร์ละ ๑ โครงการ) เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าโครงการด้านพัฒนาบุคลากร ซึ่งถือว่าการพัฒนาบุคลากรเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้มีการอบรมให้ความรู้แก่ผู้แทนหน่วยงานภายในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อได้รับทราบและเข้าใจแนวทางการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการที่แต่ละสำนักรับผิดชอบ

ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เห็นควรมีการประเมินผลลัพธ์ และความคุ้มค่าโครงการตามยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ละ ๑ โครงการ เพื่อขับเคลื่อนให้ยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ พันธกิจของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งกำหนดให้มีการประเมินผลใน ๓ มิติ ได้แก่ มิติประสิทธิผล มิติประสิทธิภาพ และมิติผลกระทบ มีรายละเอียดในการประเมินในแต่ละมิติ ดังนี้

๑. มิติประสิทธิผลการปฏิบัติงาน เป็นการประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการปฏิบัติงานโดยเปรียบเทียบผลที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน ว่ามีความสอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลที่คาดหวังไว้ว่า จะได้รับที่กำหนดไว้ก่อนดำเนินการหรือไม่ โดยพิจารณาจากตัวชี้วัด ๒ ด้าน ได้แก่ การบรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อผลประโยชน์ที่ได้รับจากผลผลิตหรือบริการ โดยมีขอบเขตและตัวชี้วัด ดังนี้

- การบรรลุวัตถุประสงค์ : หมายถึง การเปรียบเทียบผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติงาน เทียบกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในกรอบระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ เพื่อประเมินระดับความสำเร็จในการปฏิบัติงานว่าสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์เพียงใด รวมทั้งประเมินว่าการบรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานนั้นมีค่าใช้จ่ายเท่าใด เพื่อประเมินประสิทธิผลของค่าใช้จ่าย (Cost-effectiveness)

- ความพึงพอใจ : ความพอใจของผู้รับบริการและผู้ใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการนั้น ๆ โดยผู้ใช้ประโยชน์อาจหมายถึง ประชาชนหรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับประโยชน์โดยตรง

โครงการที่สามารถประเมินความคุ้มค่าที่เปรียบเทียบกับ Cost ได้แก่ Benefit - Cost Ratio หรือ Cost - Effectiveness ก็ควรจะแสดงผลการประเมินเพิ่มเติมด้วย

๒. มิติประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง การประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของการใช้ทรัพยากรและกระบวนการทำงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตตามวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาจากผลผลิตเทียบกับต้นทุนทั้งหมด การจัดหาทรัพยากรที่ได้มาตรฐาน มีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม รวมทั้งมีกระบวนการทำงานที่ประหยัดทรัพยากร โดยมีขอบเขตและตัวชี้วัด ดังนี้

- ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ประกอบด้วย ประเด็นย่อย อาทิ การผลิต ผลผลิต โดยใช้ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแผนที่กำหนด หรือผลิตภาพของการใช้ปัจจัยการผลิตสูงกว่าแผนที่กำหนด การรายงานและการปรับปรุงการดำเนินงาน เป็นต้น

- การประหยัด หมายถึง การได้รับทรัพยากรในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมด้วยต้นทุนที่ต่ำสุด ประเด็นในการประเมิน อาทิ การลดค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน ค่าใช้จ่ายในการทำปัจจัยการผลิต เป็นต้น

๓. มิติผลกระทบ หมายถึง ผลอันสืบเนื่องจากการปฏิบัติงาน ทั้งที่คาดหมายหรือตั้งใจ และไม่ได้คาดหมาย ทั้งที่เกิดขึ้นระหว่างและภายหลังการปฏิบัติงาน ที่อาจกระทบต่อการพัฒนาในมิติอื่น หรือการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น หรือประชาชนทั้งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มอื่น ทั้งในและนอกพื้นที่การวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามพันธกิจของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ครอบคลุมถึงผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งผลกระทบด้านบวกและด้านลบ ในมิติที่สามารถประเมินในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินโดยกำหนดขอบเขตการดำเนินงานเป็นการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (ยุทธศาสตร์ละ ๑ โครงการ) ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับการสนับสนุนด้านนิติบัญญัติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนางานด้านการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของรับบริการเชิงรุกและทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาขีดความสามารถขององค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๑	<ul style="list-style-type: none"> ● ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาคัดเลือกโครงการที่นำมาตกลงประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการ ได้ตามแนวทางในคู่มือการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา
๓	<ul style="list-style-type: none"> ● โครงการที่นำมาทำความตกลงเพื่อประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการ ดำเนินการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดในมิติประสิทธิผล มิติประสิทธิภาพ และมิติผลกระทบ แล้วเสร็จคิดเป็นร้อยละ ๘๐
๕	<ul style="list-style-type: none"> ● โครงการที่นำมาทำความตกลงเพื่อประเมินผลลัพธ์ความคุ้มค่าของโครงการ ดำเนินการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดในมิติประสิทธิผล มิติประสิทธิภาพ และมิติผลกระทบ แล้วเสร็จคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ● รายงานผลการดำเนินการ พร้อมเสนอปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

เงื่อนไข

๑. แนวทางการคัดเลือกโครงการที่จะประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าต้องมีลักษณะ ดังนี้

- ๑) เป็นโครงการที่มีการใช้งบประมาณในการดำเนินการ
- ๒) เป็นโครงการที่ส่งผลกระทบต่อผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา
- ๓) เป็นโครงการที่ส่งผลเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนแผนปฏิรูปประเทศหรือยุทธศาสตร์ชาติ
- ๔) เป็นโครงการที่ดำเนินการเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ หรือเป็นโครงการที่ดำเนินการเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ทั้งนี้ ในการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเลือกมาดำเนินการ อาจกำหนดสัดส่วนน้ำหนักของแต่ละประเด็นดังกล่าวข้างต้นได้แตกต่างกันตามความเหมาะสม

๒. สูตรการคำนวณ

ตัวชี้วัด (I)	น้ำหนัก (Wi)	ร้อยละความสำเร็จของ ผลการดำเนินการ รายโครงการ	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก (Wi x Pi)
KPI๑	W๑	P๑	(W๑ x P๑)
KPI๒	W๒	P๒	(W๒ x P๒)
--	--	--	----
---	---	--	----
KPli	ΣWi	ΣPi	(Wi x Pi)
ผลรวมร้อยละความสำเร็จของผลการดำเนินการ ทุกโครงการ			$\Sigma (Wi x Pi)$

ผลการดำเนินโครงการที่ทำความตกลงบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดผลผลิต ผลลัพธ์ ความคุ้มค่า ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี แล้วเสร็จ เฉลี่ย

=
$$\frac{\text{ผลรวมคะแนนถ่วงน้ำหนักร้อยละความสำเร็จของผลการดำเนินการทุกโครงการที่ทำความตกลง}}$$

จำนวนโครงการที่ทำความตกลง

=
$$\frac{\Sigma (Wi \times Pi)}{N}$$

N

โดยที่ :

W หมายถึง น้ำหนักความสำคัญที่ให้กับตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้นจากแผนปฏิบัติงานของโครงการ และผลรวมของน้ำหนักของทุกเป้าหมายผลผลิต เท่ากับ ๑

P หมายถึง ร้อยละความสำเร็จของผลการดำเนินการโครงการที่ทำความตกลง เทียบกับเป้าหมาย

i หมายถึง ลำดับที่ของตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้นตามแผนปฏิบัติงานของโครงการของส่วนราชการ ; ๑, ๒, ..., i

N หมายถึง จำนวนรวมของโครงการที่ทำความตกลง

๓. การดำเนินการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่า ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาดำเนินการตามคู่มือการประเมินผลลัพธ์ และความคุ้มค่าของโครงการที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาดำเนินการ ที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. วัตถุประสงค์

การจัดทำผลงาน เรื่อง “แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อจัดทำแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” จากการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการจัดโครงการฯ ในปีที่ผ่านมา และจากข้อสังเกตเกี่ยวกับการประเมินความคุ้มค่าของผู้ประเมินภายนอก

๒. เพื่อกำกับดูแล แนะนำ และให้คำปรึกษาการจัดทำแผนการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๓. เพื่อกำกับดูแล แนะนำ และให้คำปรึกษาการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้บรรลุเป้าหมาย ตัวชี้วัดในมิติประสิทธิผล มิติประสิทธิภาพ และมีติผลกระทบ ตามคู่มือการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าให้แล้วเสร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

๓. หลักวิชาการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

๓.๑ หลักการมีส่วนร่วม (Participation)

การที่ภาครัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก แสดงความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่ง ในการตัดสินใจในการดำเนินการต่าง ๆ ของภาครัฐ ย่อมสร้างความมั่นใจให้กับภาคประชาชน มีการดำเนินงานเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง และการที่ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทเช่นนั้น ก็จะทำให้ภาครัฐปฏิบัติงานต่าง ๆ ด้วยความระมัดระวังและตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อที่ดีต่อประชาชน หลักการมีส่วนร่วมนี้จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างกว้างขวางในหลายประเทศและจะเชื่อมโยงกับการรับผิดชอบต่องาน การให้ความสำคัญกับการเคารพสิทธิมนุษยชนของประชาชน และความสามารถในการปฏิบัติงานของภาครัฐ ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน การรับผิดชอบต่อ การเคารพสิทธิมนุษยชน ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หลักการมีส่วนร่วมนี้ คือ การเคารพและให้สิทธิกับประชาชนที่เป็นมนุษย์อีกทั้งยังเป็นเจ้าของประเทศและยังรวมการที่รัฐยึดหลักประชาธิปไตยอย่างแท้จริงอย่างเป็นประชาธิปไตยเพื่อนักการเมืองเพื่อพรรคการเมืองหรือพวกพ้องด้วยในการปฏิบัติ หรือการมีส่วนร่วมมี ๕ ระดับ

ระดับที่ ๑ ระดับการให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) การให้ข้อมูลเป้าหมายการมีส่วนร่วม นำเสนอด้วยข่าวสารข้อเท็จจริง ไม่มีอคติเอนเอียง เพื่อเป็นข้อมูลต่อสาธารณชนได้เข้าใจปัญหา สามารถเป็นทางเลือก มองเห็นโอกาสและทางแก้ไขได้ เช่น เอกสาร เว็บไซต์ Open house แต่ละคนจะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นผลกระทบต่อตนเองหรือชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

ระดับที่ ๒ ระดับการปรึกษาหารือ (Consult) ร่วมปรึกษาหารือให้ข้อคิดเห็น เป้าหมายการมีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการวิเคราะห์ กำหนดทางเลือก และตัดสินใจตอบ การรับฟังความคิดเห็น เสนอในกลุ่มสนใจ สัมภาษณ์ ประชาชนร่วมปรึกษาหารือ อาจใช้วิธีสำรวจความคิดเห็นหรือจัดเวทีที่สามารถ และควรตรวจแจ้งผลการนำข้อมูลไปใช้ให้ผู้เสนอได้ทราบ

ระดับที่ ๓ ระดับการเข้ามาเกี่ยวข้อง (Involve) ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องร่วมปฏิบัติ หรือเสนอแนะแนวทางเป้าหมายการมีส่วนร่วมทำงานร่วมกับสาธารณชนตลอดกระบวนการ เพื่อยืนยันว่าเข้าใจความคิด ความสามารถของประชาชน และถูกนำมาพิจารณา เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Deliberative Polling)

ระดับที่ ๔ ระดับความร่วมมือ (Collaboration) การร่วมมือของประชาชนหรือแทนภาคสาธารณะในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เป้าหมายการมีส่วนร่วมทำงานเป็นหุ้นส่วนในทุกกระบวนการตัดสินใจ รวมถึงการเลือกวิธีการแก้ปัญหา คณะกรรมการที่ปรึกษาภาคประชาชน กระบวนการฉันทามติและการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เป็นทีมงานหรือเป็นกรรมการ

ระดับที่ ๕ ระดับเสริมอำนาจประชาชน (Empower) เสริมอำนาจแก่ประชาชนให้เป็นผู้ตัดสินใจเสริมอำนาจแก่ประชาชนให้เป็นผู้ตัดสินใจเป้าหมายการมีส่วนร่วม มอบอำนาจการตัดสินใจสุดท้ายให้สาธารณชนเป็นผู้กำหนด เช่น ลงประชามติ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ประชาชนจะได้รับอำนาจในการตัดสินใจ การหาประชามติในประเด็นสาธารณะ

๓.๒ การประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการ

การบริหารจัดการภาครัฐในปัจจุบัน มุ่งเน้นการตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของประชาชนด้วยการบริหารจัดการแบบมีอาชีพ มีแนวทางการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและมีความโปร่งใส องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ จึงต้องปรับปรุงการบริหารจัดการให้มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์มากขึ้น โดยสะท้อนผ่านการประเมินผลการบริหารจัดการและการดำเนินงานว่า เกิดความคุ้มค่าของเงิน (Value for Money) มากน้อยเพียงใด ประกอบกับมาตรา ๗๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ระบุไว้ว่า “...รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ.....”

นอกจากนั้น พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นพระราชกฤษฎีกาที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการ การสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้กำหนดไว้ในมาตรา ที่ ๖ ว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ๖ ประการ คือ

๑. เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
๒. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
๓. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
๔. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

๕. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
๖. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
๗. มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

โดยในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังกล่าว ได้กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการปฏิบัติงานของส่วนราชการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และสามารถวัดความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจ ให้ส่วนราชการต้องปฏิบัติตามหลักความคุ้มค่าที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ประกอบด้วย ๓ มาตรา คือ

มาตรา ๒๑ ส่วนราชการต้องจัดทำบัญชีต้นทุนในงานบริการสาธารณะแต่ละประเภท และรายจ่ายต่อหน่วยของบริการสาธารณะ เพื่อการเปรียบเทียบความคุ้มค่าระหว่างปัจจัยนำเข้ากับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งหากรายจ่ายต่อหน่วยของงานบริการสาธารณะของส่วนราชการใด สูงกว่ารายจ่ายต่อหน่วยของงานบริการสาธารณะประเภทเดียวกันของส่วนราชการอื่น ส่วนราชการนั้นต้องจัดทำแผนการลดรายจ่ายต่อหน่วย เพื่อดำเนินการปรับปรุงการทำงานต่อไป

มาตรา ๒๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานประมาณ ร่วมกันจัดให้มีการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจของรัฐที่ส่วนราชการดำเนินการอยู่ เพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีสำหรับเป็นแนวทางในการพิจารณาว่าภารกิจใดสมควรจะดำเนินการต่อไป หรือยุบเลิกและเพื่อประโยชน์ในการจัดตั้งงบประมาณของส่วนราชการในปีต่อไป ทั้งนี้ ตามระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ในการประเมินความคุ้มค่าตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงประเภทและสภาพของแต่ละภารกิจ ความเป็นไปได้ของภารกิจหรือโครงการที่ดำเนินการ ประโยชน์ที่รัฐและประชาชนจะพึงได้และรายจ่ายที่ต้องเสียไป ก่อนและหลังที่ส่วนราชการดำเนินการด้วย ความคุ้มค่าตามมาตรานี้ ให้หมายความถึงประโยชน์หรือผลเสียทางสังคม และประโยชน์หรือผลเสียอื่นซึ่งไม่อาจคำนวณเป็นตัวเงินได้ด้วย

มาตรา ๒๓ การจัดซื้อจัดจ้างจะต้องกระทำโดยเปิดเผยและเที่ยงธรรม โดยจะต้องชั่งน้ำหนักถึงประโยชน์และผลเสียต่อสังคม ภาระต่อประชาชน คุณภาพ วัตถุประสงค์ที่จะใช้ ราคา และประโยชน์ระยะยาวของส่วนราชการ ซึ่งมีใช้ถือราคาต่ำสุดเป็นเกณฑ์อย่างเดียว แต่คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในระยะยาวที่จะทำให้ต้นทุนการบริการสาธารณะต่ำลงได้ โดยจะต้องมีการปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการพัสดุเพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว

ประกอบกับ มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งได้ประกาศบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยบัญญัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุของหน่วยงานภาครัฐไว้ด้วย ดังนี้

มาตรา ๘ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) คุ้มค่า โดยพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการใช้งานของหน่วยงานของรัฐ มีราคาที่เหมาะสม และมีแผนการบริหารพัสดุที่เหมาะสมและชัดเจน

(๒) โปร่งใส โดยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุต้องกระทำโดยเปิดเผย เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน มีระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอมิหลักรฐานการดำเนินงานที่ชัดเจน และมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในทุกขั้นตอน

(๓) มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยต้องมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุล่วงหน้า เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีกำหนดเวลาที่เหมาะสม โดยมีการประเมินและเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

(๔) ตรวจสอบได้ โดยมีการเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุอย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

(๑) กรอบการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่า

เพื่อให้การประเมินความคุ้มค่าเป็นเครื่องมือที่ผู้บริหารส่วนราชการสังกัดรัฐสภาใช้ประกอบการพิจารณาทางเลือกในการปฏิบัติภารกิจที่ก่อประโยชน์ตามพันธกิจของส่วนราชการและต่อประชาชนอย่างสูงสุด การประเมินผลการดำเนินงานจึงควรให้ความสำคัญกับประเด็นการทำงานใน ๓ มิติ ได้แก่ มิติประสิทธิผล ควบคู่ไปกับมิติประสิทธิภาพ และมิติผลกระทบ ซึ่งมีความหมายและตัวอย่างตัวชี้วัดดังนี้

<p>การประเมินความคุ้มค่า :</p> <p>การประเมินการดำเนินการของภาครัฐเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพมีประโยชน์ที่สมดุลกับทรัพยากรที่ใช้ ผลลัพธ์เป็นได้ทั้งผลสำเร็จ และผลกระทบทางลบ ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน</p>	<p>ประเมินว่าการปฏิบัติภารกิจมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อประชาชน/ภาครัฐ มากกว่าหรือน้อยกว่า ค่าใช้จ่ายและผลเสียที่เกิดขึ้นเพียงใด</p> <p>เป็นข้อมูลสำหรับส่วนราชการในการทบทวนจัดลำดับความสำคัญในการเลือกปฏิบัติภารกิจ หรือเป็นข้อมูลสำหรับรัฐบาลเพื่อพิจารณายุบเลิกภารกิจ รวมทั้งปรับปรุงวิธีการปฏิบัติภารกิจ</p>
<p>แนวทางการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของรัฐ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p>	

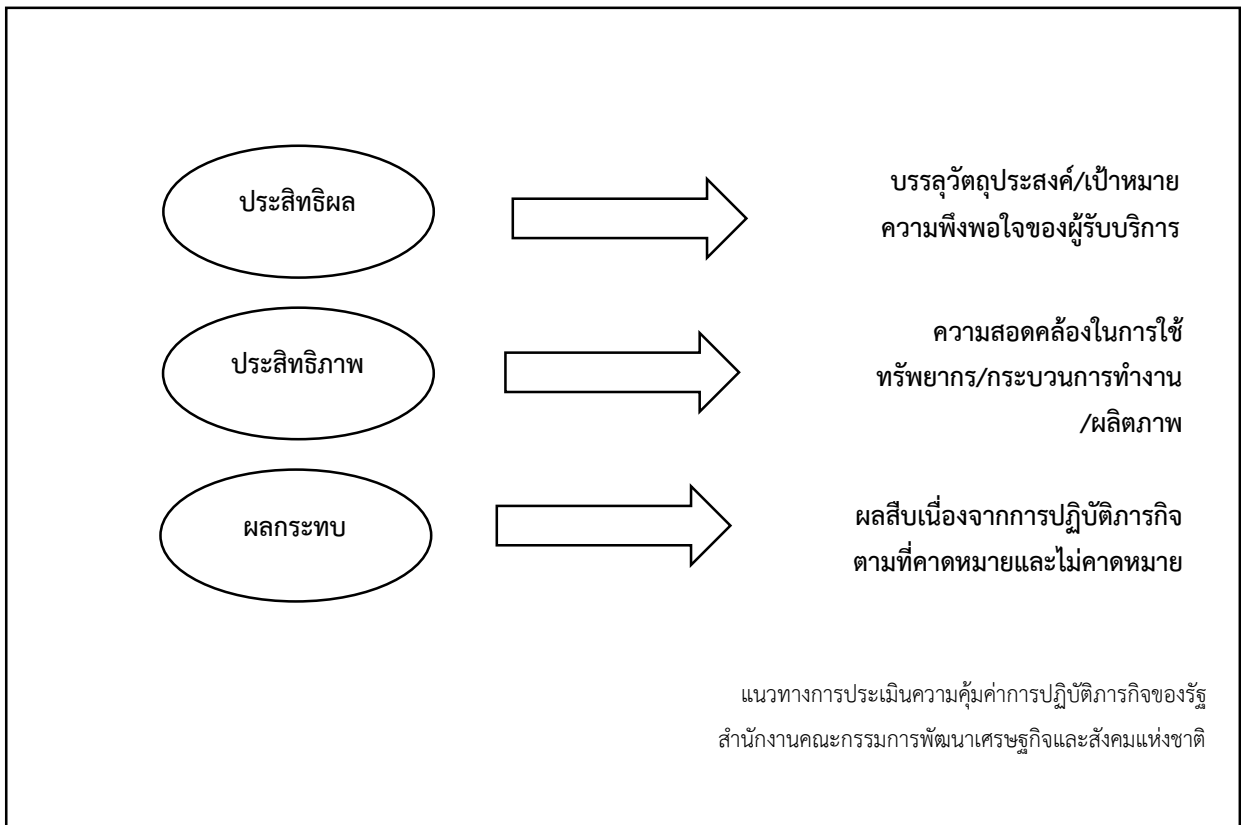
(ก) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เป็นการประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการปฏิบัติงาน โดยเปรียบเทียบผลที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน ว่ามีความสอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับที่กำหนดไว้ก่อนดำเนินการหรือไม่ โดยพิจารณาจากตัวชี้วัด ๒ ด้าน ได้แก่ การบรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อผลประโยชน์ที่ได้รับจากผลผลิตหรือบริการ โดยมีขอบเขตและตัวชี้วัด ดังนี้

- การบรรลุวัตถุประสงค์ หมายถึง การเปรียบเทียบผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติงานเทียบกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในกรอบระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ เพื่อประเมินระดับความสำเร็จในการปฏิบัติงานว่าสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์เพียงใด รวมทั้งประเมินว่าการบรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานนั้น มีค่าใช้จ่ายเท่าใด เพื่อประเมินประสิทธิผลของค่าใช้จ่าย (Cost-effectiveness)

- ความพึงพอใจ : ความพอใจของผู้รับบริการและผู้ใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการนั้น ๆ โดยผู้ใช้ประโยชน์ อาจหมายถึง ประชาชนหรือหน่วยงานอื่น ที่ได้รับประโยชน์โดยตรง

- ในโครงการที่สามารถประเมินความคุ้มค่าที่เปรียบเทียบกับ Cost ได้แก่ Benefit – Cost Ratio หรือ Cost-Effectiveness ก็ควรจะแสดงผลการประเมินเพิ่มเติมด้วย

- การวัดความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้ใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการนั้น ๆ ทั้งในด้านคุณภาพผลผลิตและการให้บริการ ระยะเวลาที่ใช้ในการได้รับบริการ โดยผู้ใช้ประโยชน์ หากเน้นการวัดผลประโยชน์ที่กลุ่มเป้าหมายได้รับ เป็นการประเมินผลลัพธ์ (Outcome) ในระดับประสิทธิผล แต่ถ้าเน้นการประเมินการให้บริการในกระบวนการ (process) ให้แก่กลุ่มเป้าหมายเป็นการประเมินผลผลิต (Output) ในระดับประสิทธิภาพ

(ข) **ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน** หมายถึง การประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของการใช้ทรัพยากรและกระบวนการทำงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตตามวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาจากผลผลิตเทียบกับต้นทุนทั้งหมด การจัดหาทรัพยากรที่ได้มาตรฐาน มีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม รวมทั้งมีกระบวนการทำงานที่ประหยัดทรัพยากร ตัวชี้วัดมี ๒ ด้าน ได้แก่ ประสิทธิภาพการผลิต และการประหยัด โดยมีขอบเขตและตัวชี้วัด ดังนี้

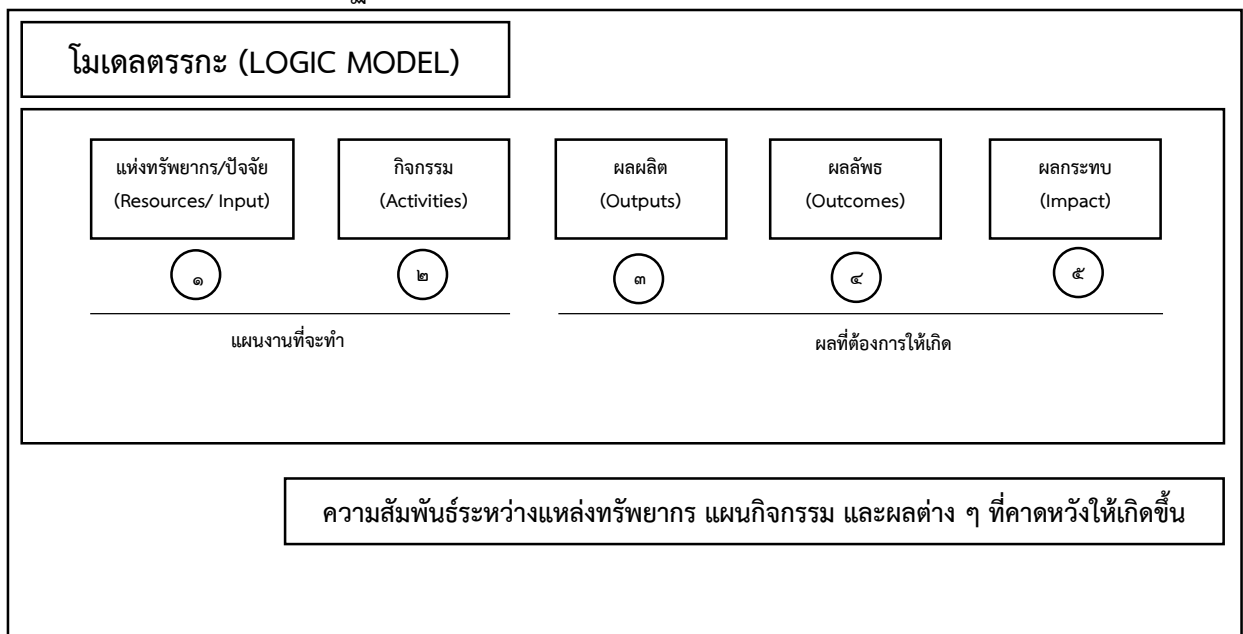
● **ประสิทธิภาพการผลิต** หมายถึง ความสอดคล้องของการใช้ทรัพยากรที่เป็นปัจจัย (Input) กระบวนการดำเนินการ (Process) และผลผลิต (Output) เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของภารกิจ มีประเด็นการพิจารณาแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

- ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ประกอบด้วยประเด็นย่อย อาทิ การผลิต ผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแผนที่กำหนด หรือผลิตภาพของการใช้ปัจจัยการผลิตสูงกว่าแผนที่กำหนด การรายงานและการปรับปรุงการดำเนินงาน เป็นต้น

- การปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน ประกอบด้วยประเด็นย่อย อาทิ การมีทางเลือกอื่น ๆ ในการดำเนินงาน การปรับปรุงวิธีการทำงานที่มีอยู่ การใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรแทนคน ความพยายามอย่างต่อเนื่องในการลดต้นทุนปัจจัยการผลิต เป็นต้น

- ระบบการจัดการและการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยประเด็นย่อย อาทิ การจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร ระบบและกระบวนการในการทำงาน การดำเนินการตรวจสอบและควบคุม เป็นต้น

- สิ่งแวดล้อมในการทำงาน ประกอบด้วยประเด็นย่อย อาทิ การเห็นความสำคัญของประสิทธิภาพ การมุ่งเน้นลูกค้าและการบริการ การมีความเชื่อถือได้ การมีระบบให้กำลังใจและประกาศความดีความชอบการปฏิบัติงานในแนวทางที่มาจากความเห็นชอบร่วมกัน เป็นต้น

● **การประหยัด** หมายถึง การได้รับทรัพยากรในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมด้วยต้นทุนที่ต่ำสุด ประเด็นในการประเมิน อาทิ การลดค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน ค่าใช้จ่ายในการจัดทำปัจจัยการผลิต เป็นต้น

(ค) **ผลกระทบ** หมายถึง ผลอันสืบเนื่องจากการปฏิบัติงาน ทั้งที่คาดหวังหรือตั้งใจ และไม่ได้คาดหวัง ทั้งที่เกิดขึ้นระหว่างและภายหลังการปฏิบัติงาน ที่อาจกระทบต่อการพัฒนาในมิติอื่น หรือการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น หรือประชาชนทั้งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มอื่น ทั้งในและนอกพื้นที่ การวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามพันธกิจของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ครอบคลุมถึงผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งผลกระทบด้านบวกและด้านลบ ในมิติที่สามารถประเมินในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ซึ่งมีประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

● **ผลกระทบต่อประชาชน** ได้แก่ ผลกระทบที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินงานตามพันธกิจของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ที่เป็นประโยชน์และความพึงพอใจ เช่น ประชาชนนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองและแนวทางการปฏิรูปประเทศไทยอย่างถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ไปพัฒนากิจกรรมระดับชุมชน ประชาชน

● **ผลกระทบทางสังคม** ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่สังคมจากการดำเนินงานตามพันธกิจของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโครงสร้างทางสังคม วิถีชีวิต อาชีพ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ชุมชน และการสร้างความเป็นธรรมให้สังคม ซึ่งเป็นผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติ หรือกฎหมายที่ผ่านกระบวนการทางนิติบัญญัติที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเป็นผู้สนับสนุนในกระบวนการทางนิติบัญญัติดังกล่าว

● **ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม** ได้แก่ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการดำเนินงานตามพันธกิจของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เช่น ด้านมลภาวะ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านระบบนิเวศน์ และด้านภูมิสถาปัตยกรรม เป็นต้น

● **ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ** ได้แก่ผลกระทบต่อรายได้ประชาชาติ/การขยายตัวทางเศรษฐกิจการสร้างความเป็นธรรมและการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ (ระดับราคาสินค้า ดุลบัญชีเดินสะพัด ดุลการคลัง การก่อกวนนี้สาธารณะ) และการกระจายรายได้ ซึ่งเป็นผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติหรือกฎหมายที่ผ่านกระบวนการทางนิติบัญญัติที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเป็นผู้สนับสนุนในกระบวนการทางนิติบัญญัติดังกล่าว

● **ผลกระทบด้านอื่น ๆ** เช่น ด้านความมั่นคงของประเทศ และด้านการเมือง ได้แก่ การสร้างจิตสำนึกและกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมาย อาทิ เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ได้ตระหนักถึงการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างถูกต้อง

(๒) ขั้นตอนการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่า

การประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ดำเนินการ ควรกำหนดเป็นการประเมินการดำเนินการ ๓ ระยะ คือ ก่อนการดำเนินการ ระหว่างการดำเนินการ และภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการตามโครงการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๒.๑) ขั้นตอนในระยะก่อนการดำเนินการ

● เมื่อหน่วยงานในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา จัดทำรายละเอียดโครงการ เพื่อเสนอขออนุมัติงบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องแสดงรายละเอียดของโครงการ ภายใต้วหัวข้อต่อไปนี้อย่างชัดเจน

- หลักการและเหตุผล : อธิบายหลักการ ที่มา เหตุผลของโครงการ ที่นำเสนอ ว่ามีความจำเป็นอย่างไร อาจเป็นสภาพปัญหา ข้อจำกัดหรือโอกาสในการดำเนินงานที่ผ่านมา

- วัตถุประสงค์ : อธิบายความต้องการ ความคาดหวัง เป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการให้โครงการบรรลุ ควรเป็นข้อความที่ชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย และสามารถวัดผลความสำเร็จได้ ควรระบุองค์ประกอบที่สำคัญให้ครบ ได้แก่ กลุ่มเป้าหมาย หรือกลุ่มที่จะได้รับประโยชน์จากโครงการ (อาจเป็นกลุ่มบุคคล ผู้รับบริการ ประชาชน) สิ่งที่ต้องการบรรลุ อาทิ เพิ่มทักษะด้านการบริหารจัดการ เพิ่มประสิทธิภาพการให้ บริการ วัตถุประสงค์ของโครงการต้องมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับพันธกิจหรือประเด็นยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ขององค์กร

- ระยะเวลาดำเนินการ : ระยะเวลาที่จะดำเนินโครงการจนบรรลุตามวัตถุประสงค์

- เป้าหมาย : สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นเมื่อดำเนินโครงการเสร็จสิ้น ระดับของความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการ ที่สามารถติดตามประเมินผลได้ ควรกำหนดเป้าหมายให้อยู่เหนือระดับผลการปฏิบัติงานในปัจจุบัน ควรกำหนดเป้าหมายที่ทำหาย เพื่อกระตุ้นผลการดำเนินการให้สูงขึ้นหรือดีกว่าเดิม

- วงเงินค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น : ค่าใช้จ่ายดำเนินการ

- กิจกรรม : ขั้นตอนหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายแสดงระยะเวลาโดยประมาณของแต่ละขั้นตอนหรือกิจกรรม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับใช้ติดตามความก้าวหน้าของโครงการ

- ผลผลิต (Output) : กำหนดผลของการดำเนินงานตามโครงการ อาจจะเป็นในรูปของผลิตภัณฑ์ (Product) หรือการให้บริการ (Service) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องกำหนดผลผลิตให้เป็นรูปธรรมและรับรู้ได้โดยเป็นผลผลิตขั้นสุดท้ายของโครงการ ที่ผู้รับผิดชอบโครงการสามารถควบคุมความสำเร็จได้ และสามารถระบุหน่วยนับหรือตรวจวัดได้ในเชิงปริมาณ คุณภาพ เวลา และสามารถคำนวณต้นทุนผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายได้

- ผลลัพธ์ (Outcome) : ผลประโยชน์ที่เกิดจากการนำผลผลิตในรูปของผลิตภัณฑ์หรือบริการไปใช้

- ตัวชี้วัดผลสำเร็จ : เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ประเมินความสำเร็จของโครงการตามวัตถุประสงค์ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๓ มิติ คือ มิติประสิทธิภาพ มิติประสิทธิผล และมิติผลกระทบ อธิบายความหมายของตัวชี้วัด วิธีการประเมิน สูตรการคำนวณ ความถี่ในการติดตามประเมิน และผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดที่กำหนดควรมีคุณลักษณะ ดังนี้

- มีความสมเหตุสมผลที่อธิบายได้ (Validity)
- มีข้อมูลที่จัดเก็บได้เพื่อใช้ประเมิน (Availability of Data)
- ข้อมูลที่จะนำมาใช้ประเมินผลตามตัวชี้วัดมีความเชื่อถือได้ (Reliability of Data)
- สามารถสะท้อนความเคลื่อนไหวของผลที่เกิดขึ้น (Sensitivity)

● ผู้บริหารส่วนราชการสังกัดรัฐสภาควรพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติงบประมาณ เพื่อดำเนินการโครงการ โดยพิจารณาความเชื่อมโยง สอดคล้อง ตอบสนองต่อความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ และพิจารณาความเป็นไปได้ตามสมมติฐานของโครงการว่าจะเกิดความคุ้มค่า ตามที่เสนอในรายละเอียดโครงการ เพื่อประกอบการตัดสินใจการจัดลำดับความสำคัญและการจัดสรรทรัพยากร

(๒.๒) ขั้นตอนระหว่างการดำเนินการ

● หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ หรือผู้รับผิดชอบการติดตามประเมินผลความสำเร็จของโครงการตามตัวชี้วัด เป็นผู้ติดตามความก้าวหน้าของขั้นตอนหรือกิจกรรม ตามความถี่ที่กำหนด และรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชา ว่าการดำเนินงานจริงเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ โครงการได้ดำเนินไปในทิศทางที่กำหนดไว้หรือไม่ มีความก้าวหน้าตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลให้โครงการไม่บรรลุเป้าหมายคืออะไร เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ หากไม่เป็นไปตามแผนงานโครงการ และต้องมีการปรับเปลี่ยน หรือจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อให้ดำเนินการได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

(๒.๓) ขั้นตอนภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการตามโครงการ

● หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ หรือผู้รับผิดชอบการติดตามประเมินผลความสำเร็จของโครงการตามตัวชี้วัด เป็นผู้ติดตามความสำเร็จของโครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ และจัดทำรายงานประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของโครงการว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายหรือไม่ มีข้อเสนอแนะเพื่อการขยายผลหรือ การดำเนินการในปีงบประมาณต่อไปอย่างไร

(๓) การกำหนดตัวชี้วัดที่ใช้ประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่า

หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการพิจารณาเลือกตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการจากกลุ่มตัวชี้วัดด้านล่างตามความเหมาะสมตามประเภทของผลผลิต โครงการที่มีความแตกต่างกัน

(๓.๑) มิติประสิทธิภาพ

- ต้นทุนต่อหน่วย : เพื่อประเมินต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงตามหลักเกณฑ์ของกรมบัญชีกลาง โดยเปรียบเทียบกับต้นทุนที่ประมาณการไว้ในขั้นตอนวางแผนว่าสูงหรือต่ำกว่าแผนอย่างไร เพราะเหตุใด

- สัดส่วนผลผลิตต่อทรัพยากร : เพื่อประเมินผลผลิตภาพของการใช้ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิด เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ซึ่งจะช่วยให้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาลงได้อย่างถูกต้อง

- สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน : เพื่อวิเคราะห์ถึงความประหยัดในการทำงาน ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดหาปัจจัยการผลิตและระหว่างการทำงาน เพื่อดูว่าการดำเนินงานมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากการประมาณการไว้เพียงใด และเพราะเหตุใด

- สัดส่วนเวลาที่ใช้จริงในการให้บริการเปรียบเทียบกับระยะเวลาที่กำหนด : เพื่อวิเคราะห์ความรวดเร็วในการทำงานที่เกิดจากการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการ โดยมีการจัดทำมาตรฐานเวลาการให้บริการไว้ เพื่อเปรียบเทียบกับความมีประสิทธิภาพ

- คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดตามคู่มือการประกันคุณภาพและควบคุมคุณภาพ : เพื่อวิเคราะห์คุณภาพในการให้บริการ เลือกใช้ตัวชี้วัดนี้ในกรณีที่ส่วนราชการได้จัดทำมาตรฐานคู่มือการประกันคุณภาพและควบคุมคุณภาพ หรือคู่มือการปฏิบัติงาน

- ปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับแผนงานโครงการ : เพื่อวิเคราะห์ความก้าวหน้าในการดำเนินการนำส่งผลผลิต เปรียบเทียบความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

- ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อกระบวนการให้บริการ : เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้รับ บริการต่อกระบวนการให้บริการ โดยหน่วยงานผู้ให้บริการกำหนดกลุ่มผู้รับบริการ ประเด็นที่ต้องการทราบเพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงกระบวนการให้บริการ

(๓.๒) มิติประสิทธิผล

- Cost – Effectiveness : เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการว่าเกิดผลประโยชน์เชิงสังคมอย่างไรเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่าย

- ระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย : เพื่อพิจารณาว่าผลการปฏิบัติการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลักได้เพียงใด เพราะเหตุใด

- ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อผลประโยชน์จากการใช้บริการ : เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการบริการ โดยหน่วยงานผู้ให้บริการกำหนดกลุ่มผู้รับบริการ และประเมินตามประเด็นที่ต้องการทราบ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงการดำเนินงาน

(๓.๓) มิติผลกระทบ

- ผลกระทบที่มีต่อประชาชน เช่น ผลกระทบทางด้านพฤติกรรม หรือการดำเนินชีวิตเปลี่ยนไปอันเป็นผลจาก พ.ร.บ. ที่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา โดยมีส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเป็นผู้สนับสนุนงานด้านวิชาการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

- ผลกระทบที่มีต่อเศรษฐกิจ เช่น ผลกระทบทางด้านรายได้ การตลาด การส่งออก การขยายตัวทางเศรษฐกิจ อันเป็นผลจาก พ.ร.บ. ที่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา โดยมีส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเป็นผู้สนับสนุนงานด้านวิชาการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
- ผลกระทบทางสังคม เช่น โครงสร้างของสังคม วัฒนธรรม ชุมชน เปลี่ยนไป อันเป็นผลจาก พ.ร.บ. ที่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา โดยมีส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเป็นผู้สนับสนุนงานด้านวิชาการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
- ผลกระทบต่อการเมือง เช่น ความรับรู้ เข้าใจ ความสนใจ การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเมืองของประชาชนเพิ่มขึ้น อันเป็นผลจากการดำเนินงานของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ด้านการส่งเสริมเผยแพร่ประชาธิปไตย เป็นต้น
- ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ปริมาณขยะ มลพิษด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ระหว่างการก่อสร้างรัฐสภาแห่งใหม่ เป็นต้น

๔. ขอบเขตการดำเนินงาน

การจัดทำผลงาน เรื่อง **แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม”** เป็นการจัดทำแนวทางการประเมินความคุ้มค่าของโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

๑. ระหว่างวันที่ ๒๖ – ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ จังหวัดเชียงราย

๒. ระหว่างวันที่ ๑๔ – ๑๖ มกราคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดอุบลราชธานี

และดำเนินการปรับรูปแบบการดำเนินโครงการให้เป็นการจัดอบรมผ่านสื่อออนไลน์ จำนวน ๑ ครั้ง ในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๓ วัน คือ

๑. วันจันทร์ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา

๒. วันพุธที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา

๓. วันศุกร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา

งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เสนอต่อเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อพิจารณาอนุมัติ													
ผลผลิตรายการกิจกรรมที่ ๒ : สำนักประชาสัมพันธ์มีการ จัดทำแผนการประเมิน ผลลัพธ์และความคุ้มค่าของ โครงการเสริมสร้างความ พร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้าง ผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมี ส่วนร่วม” จำนวน ๑ แผน											<div style="border: 1px solid black; background-color: #0056b3; color: white; padding: 5px; display: inline-block;"> ร้อยละ ๑๐ </div>		
กิจกรรมที่ ๓ กำกับดูแล สำนักประชาสัมพันธ์และ ติดตามผลการดำเนินการ โครงการเสริมสร้างความ พร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้าง ผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมี ส่วนร่วม” ที่ดำเนินการในปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒ ครั้ง	↔	↔							↔				
ผลผลิตรายการกิจกรรมที่ ๓ : สำนักประชาสัมพันธ์จัดทำ รายงานสรุปผลการ ดำเนินงานการจัดโครงการ เสริมสร้างความพร้อมแก่ ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำ นักประชาธิปไตยแบบมี ส่วนร่วม” เสนอต่อเลขาธิการ วุฒิสภา จำนวน ๔ ฉบับ											<div style="border: 1px solid black; background-color: #0056b3; color: white; padding: 5px; display: inline-block;"> ร้อยละ ๗๐ </div>		

พร้อมด้วยการดำเนินการกำกับดูแล ให้คำแนะนำ เพื่อให้สำนักประชาสัมพันธ์ดำเนินการปรับรูปแบบการดำเนินโครงการให้เป็นการจัดอบรมผ่านสื่อออนไลน์ จำนวน ๑ ครั้ง ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๓ วัน คือ

๑) วันจันทร์ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา

๒) วันพุธที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา

๓) วันศุกร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา

- **กิจกรรมที่ ๔** กำกับดูแลและให้คำแนะนำสำนักประชาสัมพันธ์ในการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่นหลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยได้ให้คำแนะนำ ดังนี้

๑) มีการพิจารณาคัดเลือกจังหวัดเมืองรองเพื่อใช้เป็นสถานที่จัดโครงการมากขึ้น ส่งผลให้ค่าอาหารและที่พักมีราคาที่ไม่สูงเมื่อเทียบกับจังหวัดเมืองท่องเที่ยว

๒) มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในกลุ่มจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน ทำให้ค่าเดินทางของผู้อบรมมีจำนวนที่ลดน้อยลง

๓) มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ให้ประหยัดและคุ้มค่าที่สุด เช่น ลดการใช้กระดาษฟลิปชาร์ต ในกิจกรรม และการเลือกกระเป๋าใส่เอกสารของผู้อบรม โดยพิจารณาจากราคาประหยัดและเป็นวัสดุที่มีคุณภาพ

๔) เนื่องด้วยปัจจุบันได้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) จึงให้คำแนะนำในการปรับรูปแบบการจัดโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่นหลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นการจัดการอบรมผ่านสื่อออนไลน์

- **กิจกรรมที่ ๕** จัดทำแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการประเมิน ผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” เสนอต่อเลขาธิการวุฒิสภา สรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

๑) เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทั่วโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมเกือบทุกประเภทอย่างเป็นวงกว้าง รวมถึงการจัดโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ที่ไม่สามารถดำเนินการได้เหมือนเช่นที่ผ่านมา ดังนั้น เพื่อให้การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข บทบาทหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภาเสริมสร้างความรู้และวัฒนธรรมทางการเมือง ตลอดจนสามารถเสริมสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและกิจกรรมของวุฒิสภา สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับการประชาสัมพันธ์ในปัจจุบัน จึงเห็นควรจัด**โครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม”** ผ่านสื่อออนไลน์ ในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๓ วัน คือ

๑) วันจันทร์ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา

๒) วันพุธที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา

๓) วันศุกร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบการสอนวิชาสังคมศึกษา จากสถาบันการศึกษาที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้จัดโครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง บทบาทหน้าที่และอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติสู่เยาวชนในสถาบันการศึกษา (สภาจำลองสัญจร) และมีการทำข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๕ คน

๒) เนื่องด้วยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ดำเนินการขยายเครือข่ายผู้นำนักประชาธิปไตยวุฒิสภาและภาคีเครือข่ายของวุฒิสภา ผ่านการดำเนินโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “ผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นต้นมา และเพื่อเป็นการพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนเพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่และภารกิจของวุฒิสภา ให้เป็นที่รู้จักของประชาชนมากยิ่งขึ้น ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่อาจทำให้การดำเนินโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น ฯ ต้องประสบข้อจำกัดในหลายด้าน จึงมีการจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านระบบ Learning Management System (LMS) โดยใช้ชื่อว่า “เรียนลัดถนัดรู้ ผู้นำนักประชาธิปไตยวุฒิสภา” <https://leader-moodle.senate.go.th> เพื่อผู้ที่ผ่านหลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นเครือข่ายผู้นำนักประชาธิปไตยวุฒิสภา ทั้งยังเป็นช่องทางสำหรับบุคคลทั่วไปที่มีความประสงค์จะส่งผลงานเข้าร่วมโครงการสนับสนุนการจัดกิจกรรมของเครือข่ายผู้นำนักประชาธิปไตยวุฒิสภาและภาคีเครือข่ายของวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้อีกทางหนึ่ง

๘. ผลผลิต/ผลลัพธ์

๘.๑ ผลผลิต : มีการจัดทำแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการประเมิน ผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” เสนอเลขาธิการวุฒิสภา

๘.๒ ตัวชี้วัดผลผลิต : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการประเมิน ผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” จำนวน ๑ ฉบับ

๘.๓ ผลลัพธ์ : สำนักประชาสัมพันธ์ มีการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๘.๔ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ : สำนักประชาสัมพันธ์ มีการดำเนินการตามแผนการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้วเสร็จคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ คือ ดำเนินการจัดโครงการแล้ว จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๖ – ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ จังหวัดเชียงราย และครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๕ – ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดอุบลราชธานี และมีการจัดโครงการในรูปแบบผ่านสื่อออนไลน์ ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๓ วัน คือ (วันที่ ๑๒ ๑๔ และ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา)

๙. ปัญหาและอุปสรรค

เนื่องด้วยปัจจุบันได้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ซึ่งองค์การอนามัยโลกได้ประกาศว่า การระบาดของโรคดังกล่าว เป็น “ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ” โดยคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบในหลักการร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุขให้เป็นโรคติดต่ออันตราย และมีการขอความร่วมมือให้หลีกเลี่ยงหรือเลื่อนการเดินทางไปราชการ จัดฝึกอบรมการจัดงาน และการจัดประชุมในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค อีกทั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งประธานวุฒิสภามีนโยบายในการป้องกันการแพร่กระจายของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๑๐. ข้อเสนอแนะ

นายพงศ์กิตติ์ อรุณภักดีสกุล ที่ปรึกษาด้านการเมือง การปกครอง และการบริหารจัดการ ได้เสนอแนะให้สำนักประชาสัมพันธ์ พิจารณาทบทวนการจัดโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อลดผลกระทบต่อการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่า และการคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคลากร และกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการอบรมโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม”

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๕๓๑ ๙๔๑๕, ๐ ๒๕๓๑ ๙๔๓๒, ๐ ๒๕๓๑ ๙๔๓๕

